

آلتمتریکس (Altmetrics) در پیچه های نوین به تأثیرگذاری آثار علمی

تعاریف آلتمتریکس

- روش نوین، غیرسنتی و تکمیل کننده روش های سنتی ارزیابی پژوهش در سنجش میزان تأثیر آثار علمی در محیط وب اجتماعی
- سنجه حاصل از استفاده از آثار علمی در رسانه های اجتماعی
- سنجه حاصل از ذکر آثار علمی در فیس بوک، توئیتر، ویکی پدیا، وبلاگها، مندلی، رسانه های خبری و ...
- شاخص مکمل معیارهای سنتی که مبتنی بر شبکه های اجتماعی هستند و برای سنجش تولیدات در محیط وب به کار برده می شوند.

ویژگی آلتمتریکس

در آلتمتریکس تمامی افراد حاضر در رسانه های اجتماعی اعم از پژوهشگر و غیر پژوهشگر در جریان آخرین نتایج و یافته های پژوهشی قرار گرفته و عملاً با جامعه گسترده ای از مخاطبان مواجه هستیم. از این رو بعضاً گفته می شود که آلتمتریکس می تواند اثر گذاری اجتماعی (Social Impact) تولیدات علمی را مورد بررسی قرار دهد.

شاخص های آلتمتریکس می تواند در فاصله زمانی بسیار کوتاهی از انتشار تولیدات علمی برای بررسی اهمیت و جایگاه این تولیدات مورد استفاده قرار گیرند. یک مقاله ممکن است بلافاصله بعد از انتشار در توئیتر اطلاع رسانی شده و یا در research gate به اشتراک گذاشته شود. از این رو سرعت در گردآوری، بازیابی و تحلیل شاخص های آلتمتریکس به نسبت شاخص های سنتی علم سنجی بیشتر بوده و می توان از آنها برای بررسی تأثیر آتی آثار علمی (Real Time Impact) بهره برد.

مزایای آلتمتریکس

- سرعت در دسترس پذیری برای مخاطبان / زمانبر بودن نمایه سازی مقالات
- رایگان بودن / دسترسی به پایگاه های گران قیمت مانند پایگاه های تامسون رویترز
- سنجش وسیع تر تأثیرگذاری مقاله ها
- عدم محدودیت به نویسنده
- شناخته بودن کاربرها
- پوشش آثار چاپ نشده
- رفع معضل خود استنادی

جامعه استفاده کننده

- پژوهشگران
- دانشگاه ها
- کتابداران
- ناشران
- تأمین کنندگان مالی پژوهش ها

آلتمتریکس چگونه کار می کند؟

روش نشان دادن میزان ارجاعات در آلتمتریکس به شکل یک دونات رنگی می باشد. به نحوی که تمامی ارجاعات به وسیله یک عدد در وسط آن نمایش داده می شود. این عدد شامل تمامی تعداد ارجاعات شبکه های اجتماعی، وبلاگها، روزنامه ها سرفصل های درسی و... می باشد. همچنین این ارجاعات توسط آلتمتریکس ارزش گذاری می شوند. به عنوان مثال گزارش منتشر شده در یک روزنامه نسبت به یک توئیت از اعتبار بالاتری برخوردار است. رنگ های تشکیل دهنده دونات نیز انعکاسی از تنوع منابع می باشند. به طوری که هر رنگ و میزان آن نشان دهنده نوع و تعداد ارجاعات در آن منبع می باشد

- Policy documents
- News
- Blogs
- Clinical guidelines
- Twitter/X
- Bluesky
- Podcasts
- Post-publication peer-reviews

- Facebook
- Reddit
- Wikipedia
- Research highlight platform
- Q&A (stack overflow)
- Youtube
- Patents

